

חלון אחורי

ארכיטקטורה ואידיאולוגיה בדיסנילנד מקומי

סיבוב שלישי על מונוגרפיות של אדריכלים

בין ספרי האדריכלות שיוצאים לאור, בולטת נוכחותם של המונוגרפיות המוקדשות לפועלם של אדריכלים. חלק מאותם ספרים יוצאים לאחר מותם של היוצרים וחלקם עוד בחייהם. חלקם בחרו להשקיע ולהציג גם את הגותם, לפתוח פתח אל עולמם הפנימי ולחשוף את עקרונות התכנון שעל בסיסם הם עובדים. רבים מהאדריכלים בוחרים לפרסם ספרים שזו הגזמה לכנות אותם מונוגרפיות, אלה נועדו למעשה לצורכי שיווק ופרסום. ספרים כאלה מחלקים ליזמים, מהנדסי רשויות וגופים ציבוריים מתוך תקווה שיעלעלו בהם, יתרשמו מהתמונות הצבעוניות וכשתגיע העת יזמינו מהאדריכל עבודה, או לפחות יציעו להשתתף במכרז. בספרים אלה הטקסט הוא דליל ולא תמצאו בחינה מעמיקה של העבודות. ועדיין ניתן להתרשם באמצעותם מעבודות האדריכל.

לכבוד שבוע הספר שבוטל בחרתי להציג 11 מונוגרפיות וספרים פרסומיים שהוקדשו לאדריכלים בישראל, כאלה שעדיין פעילים. זו השלישית בסדרה של שש רשימות (הקודמות: 1, 2).

אודות הבלוג ויצירת קשר

[אודות רשימותיו של מיכאל יעקובסון](#)

[פרטים ליצירת קשר](#)

חפש

שירות מנויים במייל

הזן את כתובת הדוא"ל שלך כדי להרשם לבלוג ולקבל עדכונים על רשומות חדשות בדוא"ל.

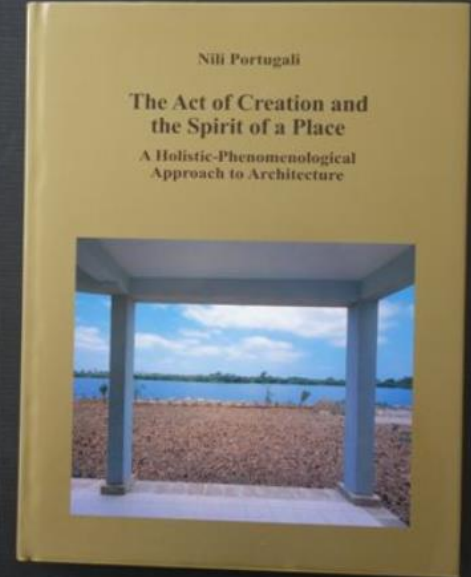
הכתבה המלאה בבלוג "חלון אחורי"

27) נילי פורטוגלי: - The Act of Creation and the Spirit of Place: A Holistic-Phenomenological Approach to Architecture, Axel Menges, 2006

28) נילי פורטוגלי: תפיסה הוליסטית באדריכלות – מרכז למוסיקה וספרייה ע"ש פליציה בלומנטל, עם עובד, 2011

הספר הוא דו-לשוני ומוקדש כולו אמנם לבניין מרכז המוסיקה, אך פורטוגלי האריכה והציגה את גישתה התכנונית כמו גם עבודות אחרות שלה ולכן ניתן דרכו ללמוד בכלל על יצירתה.

את דרכה המקצועית מחלקת האדריכלית נילי פורטוגלי (נולדה ב-1948) לשלושה פרקים: תכנון מבנים, כתיבת ספרים ויצירה קולנועית. אם יש אדריכל ישראלי עם גישת תכנון מובהקת זה ללא ספק פורטוגלי. שיטת העבודה שאותה היא פתחה בעקבות לימוד תפיסת עולמו של האדריכל כריסטופר אלכסנדר, הניבו שורה ארוכה של מבנים ביעודים שונים – כמו מבני קהילה, דת, מוסיקה, מגורים. כאן בבלוג כתבתי על **הספרייה למוסיקה שתכננה בבית אריאלה וב-xnet** על **העבודה הראשונה שתכננה** וכן על **זו האחרונה**. ספרה הראשון והעיקרי, **The Act of Creation and the Spirit of Place** (תהליך היצירה ורוח המקום, תפיסה הוליסטית – פנומנולוגית באדריכלות), יצא באנגלית וסוקר את עבודותיה, למעט זו האחרונה שהוקמה רק לאחר שהספר יצא. ספר נוסף שפרסמה פורטוגלי, תפיסה הוליסטית באדריכלות – מרכז למוסיקה וספרייה ע"ש פליציה בלומנטל, הוקדש למבנה ציבור מיוחד שתכננה בכיכר ביאליק. המרכז נחנך ב-1997 אך בגלל מראהו כולם חושבים שמדובר בבניין שהיה שם תמיד. שני הספרים כמו המבנים והסרט שיצרה, מייצגים היטב את גישתה ואת דמותה של פורטוגלי החל מהכריכה המוזהבת ובהמשך עד לירידתה לפרטים הקטנים ביותר. גם אם הטקסט לא ערוך לגמרי וגם אם סידור התמונות ראוי היה ליד מקצועיות יותר, אלה עדיין שניים מהספרים היותר מוצלחים שיצאו לאדריכלים בישראל, ספרים שדרכם ניתן ללמוד ולהבין את תפיסת עולמה וגישתה התכנונית ובעיקר ניתן באמצעותם להעריך את תבונתה ויצירתה. ניתן לרכוש באמזון, או ישירות מפורטוגלי (nili_p@netvision.net.il) באיסוף עצמי ובהנחה כשמחירו 250 שקלים. את הספר השני ניתן לרכוש באתר הוצאת עם עובד במחיר 82 שקלים.

"מדוע כולם חושבים (וטועים) כי מדובר בבניין משופץ ולא בבניין חדש שנבנה על מגרש ריק ב-1996"